

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/36/2025
Identifikačné číslo spisu:	5122010573
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5122010573.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 28. augusta 2025 v Bratislave v trestnej veci obvineného D. E., pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra 2024

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 2 ods. 1 Trestného zákona, § 319 Trestného poriadku a § 405b ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného D. E..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Žiline prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku neberie obvineného D. E., nar. XX. septembra XXXX v Q., do väzby.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej tiež „súd prvého stupňa“) rozsudkom, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra 2024 v trestnej veci obvineného D. E. rozhodol tak, že podľa § 405b ods. 1 Trestného poriadku zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 a obvineného odsúdil podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, na spoločný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 4 (štyri) mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona u obvineného D. E. zrušil:

- trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/84/2021, z 24. septembra 2021, právoplatný 3. decembra 2021, v celom výroku o vine obvineného D. E., ktorým bol uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, v celom výroku o treste, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 12 mesiacov, ako aj v ďalších výrokoch, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad,
- trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 35T/107/2021, z 19. mája 2022, právoplatný 8. júla 2022, v celom výroku o vine obvineného D. E., ktorým bol uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, v celom výroku o treste, ktorým bolo obžalovanému upustené od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona, pretože súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky s probačným dohľadom, do 4. februára 2025, uložený skorším trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021, právoplatným 3. februára 2022, uložený mu za spáchanie prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona zák. a iné, sa považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný, ako aj v ďalších výrokoch, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona u obvineného D. E. zrušil:

- výrok o treste uloženom obžalovanému skorším trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021, právoplatným 3. februára 2022, ktorým bol obžalovanému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky s probačným dohľadom, výkon ktorého mu bol vo výmere 30 mesiacov nariadený uznesením Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 2. marca 2023, právoplatným 17. marca 2023, so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- výrok o treste uloženom obžalovanému skorším trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/6/2022, zo 16. mája 2022, právoplatným 8. júla 2022, ktorým bolo obžalovanému upustené od uloženia súhrnného trestu, pretože súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 3 roky s probačným dohľadom, do 4. februára 2025, uložený skorším trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021, právoplatným 3. februára 2022, uložený mu za spáchanie prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a iné, sa považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „odvolací súd“), na podklade odvolania obvineného rozhodol uznesením, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024 tak, že odvolanie obvineného D. E. podľa § 319 Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodné.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený D. E. dovolanie, a to s poukazom na dovolacie dôvody

podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa], § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť] a § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku [proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné].

V súvislosti s uplatnenými dovolacími dôvodmi obvinený uviedol v podstate nasledovné:

- „... Dňa 2.9.2024 Okresný súd Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, na verejnom zasadnutí rozhodoval podľa § 405b ods. 1 Trestného poriadku zákona č. 40/2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákona o trestnej veci obžalovaného D. E., trestnej činnosti krádeže podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona, per analogiam, ktoré protiprávne konanie spáchal za účasti už neexistujúceho Trestného zákona č. 300/2005 účinného do 6.8.2024. Menovaný odsúdený D. E. sa svojim protiprávnym konaním dopúšťal v zmysle platného a účinného trestného zákona, keď sa o ňom rozhodovalo na súde, v zmysle zákona č. 40/2024, ktorým sa dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon „posudzovaného ako priestupok krádeže!“ Súd môže rozhodovať len v trestných veciach v zmysle trestného práva podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Dňom 6.8.2024 nadobudol účinnosť zákon č. 40/2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, v zmysle ktorého sa protiprávne konanie obžalovaného D. E., posudzuje ako priestupok proti majetku a nie ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona z dôvodov, že v zmysle § 125 ods. 1 Tr. zákona sa škodou malou rozumie škoda prevyšujúca sumu 700 eur a v zmysle § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zákona krádeže, je stanovená zákonná podmienka pre jeho naplnenie spôsobiť svojim protiprávnym konaním aspoň malú škodu v zmysle § 125 ods. 1 Tr. zák. Keďže D. E. svojim protiprávnym konaním nenaplnil zákonnú podmienku v zmysle § 212 ods. 1 a § 125 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6.8.2024, aby jeho konanie mohlo byť posudzované ako trestný čin, nebolo ani možné voči nemu aplikovať a posudzovať protiprávne konanie ako trestný čin krádeže, keďže ani jeden z protiprávných konaní krádeže, priestupku proti majetku, neprekročil malú škodu v zmysle § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, tak nebolo ani zákonné a ústavné rozhodovanie súdu vo veciach priestupkových a sčítavať alebo odčítavať priestupky ako pokračujúci trestný čin krádeže!

Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2To/86/2024 zo dňa 6.11.2024 porušil zásadným spôsobom právo na obhajobu, keď nenapravil a neochránil vytýkané porušenia základného práva na obhajobu a spravodlivý súdny proces obžalovaného D. E. konaním Okresného súdu Žilina vo veci priestupkového konania, v ktorom mu v zmysle čl. 142 ods. 1 Ústavy neprináležalo rozhodovať a ukladať súhrnné a spoločné tresty za priestupky.“

Dovolanie obvineného doplnila ustanovená obhajkyňa a uviedla v zásade nasledovné:

„Počnúc dňom 6.8.2024 nadobudla účinnosť novela Trestného zákona č. 40/2024, ktorou došlo k zrušeniu ustanovenia 212 ods. 1 písm. g) Tr. zákona. Zanikla tak trestnosť činu vo vzťahu ku skutku 1/ a ku skutku 3/. ... nie je bez právnej relevancie, ako odsúdený uviedol už v podanom dovolaní, že s účinnosťou od 6.8.2024, kedy nadobudla účinnosť novela Trestného zákona, podľa ktorej sa skutok posudzuje ako trestný čin ak páchatel protiprávnym konaním, ktoré napĺňa obligatórne znaky, uvedené v Trestnom zákone, spôsobí aspoň škodu malú, t. j. v hodnote 700,- Eur. Súd prvého stupňa, ako ani odvolací súd vychádzali pri svojom rozhodovaní z premisy, že odsúdený sa dopustil skutku, kvalifikovaného ako pokračovací zločin krádeže podľa 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., nakoľko spáchal tri čiastkové útoky, ktorých škoda sa posudzuje ako súčet jednotlivých čiastkových škôd, aj s ohľadom na stanovisko trestnoprávneho kolégia ide o neprimerané rozširovanie definície „pokračovací trestný čin“ podľa 122 ods. 10 Tr. zákona. Súčasne KS v Žiline a ani OS Žilina nezohľadnili nielen pri kvalifikácii skutku, ale zhodne aj pri ukladaní trestu novelu Tr. zákona, ktorá nadobudla účinnosť 6.8.2024 a v zmysle ktorej došlo k zmene trestných sadzieb pre trestný čin krádeže podľa 212 Tr. zákona. [...]

Z dikcie § 122 ods. 10 Tr. zákona jednoznačne vyplýva, že pokračovacím trestným činom je iba také konanie páchatel'a, kedy tento pokračuje v páchaní toho istého trestného činu vo forme jednotlivých

čiastkových útokov. Zákonným predpokladom je tak páchanie trestného činu ako takého. Skutok, ktorý má byť pokračovacím trestným činom musí byť ako trestný čin kvalifikovaný nielen ako celok, ale aj vo vzťahu k jednotlivým izolovaným útokom. Je vylúčené aby skutok, ktorý nie je trestným činom, ale je priestupkom, bol v prípade súčtu škody následne kvalifikovaný ako trestný čin. Odsúdený sa oboznámil so stanoviskom trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 2To/86/2024 a samotné rozhodovanie NS SR, ako súdnej autority rešpektuje, s týmto sa ale subjektívne nemôže stotožniť. Odsúdený je toho názoru, že aj uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia, zhodne ako aj výklad § 122 ods. 10 Tr. zákona prijatý KS v Žiline a aj OS Žilina, neprimerane a neprípustne rozširuje podmienky trestnej zodpovednosti práve označeného zákonného ustanovenia a odporuje nielen zneniu zákona ale aj podstate a zmyslu „pokračovacieho trestného činu“ ako takého. Za čiastkový útok pri pokračovaní v páchaní trestného činu je nevyhnutné považovať aj naplnenie následku, ktorý vznikol v príčinnej súvislosti s čiastkovým konaním. Takýmto následkom, ktorý musí byť naplnený a ktorý je v priamej príčinnej súvislosti s konaním páchatelia je aj škoda. Ak páchatel naplnil každým čiastkovým útokom skutkovú podstatu trestného činu, vrátane škody, ako následku, môžeme objektívne uviesť, že spáchal pokračovací trestný čin a tento je tvorený jednotlivými čiastkovými útokmi, majúcimi sami o sebe charakter trestného činu a naplňajúcimi sami o sebe obligatórne znaky skutkovej podstaty takéhoto trestného činu. V takomto prípade je možné súhlasiť s označeným stanoviskom trestnoprávneho kolégia. Naopak ak ale páchatel nespáchal jednotlivými čiastkovými útokmi čin, ktorý je trestný a ktorý naplňa obligatórne znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, vrátane následku, nemožno tvrdiť, že takýto čin bude v spojení s inými čiastkovými útokmi (zhodne nemajúcimi povahu trestného činu) následne čin trestný. Uvedené by bolo zjavne v rozpore so zásadou stíhania páchatelia len zo zákonných dôvodov a postihovalo by tak aj skutky, ktoré inak nie sú trestné, ale možno na nich prihliadať ako na priestupok. V nadväznosti na sčítanie škody pri jednotlivých čiastkových útokoch deklarovaného pokračovacieho trestného činu odsúdený uvádza, že rozšírenie podmienky trestnej zodpovednosti pri pokračovaní trestného činu o skutky, ktoré sami o sebe nie sú činom trestným nie je žiadúce a v zásade nie je ani zákonné a v neposlednom rade odporuje zneniu zákonného ustanovenia § 122 ods. 10 Tr. zákona. Inštitút pokračovacieho trestného činu predstavuje špecifický druh pluralitnej trestnej činnosti. Špecifickosť spočíva v jeho právnej kvalifikácii, keďže vo faktickej rovine sa páchatel opätovne dopúšťa toho istého trestného činu, teda pácha viacnásobný delikt, v právnej rovine je však pokračovací trestný čin kvalifikovaný sám o sebe ako delikt so všetkými jeho následkami, najmä pokiaľ ide o otázku trestu. Pokračovanie v páchaní trestného činu však nepredstavuje jeho objektívny znak, ale spôsob a formu spáchania. ... Vychádzajúc zo stanoviska trestnoprávneho kolégia nie je možné jednoznačne zodpovedať otázku, či je pri majetkových deliktoch, ktoré majú byť čiastkovými útokmi v rámci pokračovacieho trestného činu, nevyhnutné, aby bol trestným činom, v danom prípade tr. činom krádeže, každý čiastkový útok páchatelia a aby každý takýto útok naplnil aj požadovaný následok, ktorý je obligatórnou zložkou majetkového trestného činu.

KS v Žiline, zhodne ako OS Žilina však aj napriek rozhodovaniu v čase po účinnosti novely Tr. zákona aplikoval trestnú sadzbu podľa zákona účinného v čase pred účinnosťou novely, a tak s poukazom § 212 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) Tr. zákona vychádzal z trestnej sadzby v spodnej hranici 3 roky a hornej 10 rokov. Podľa Tr. zákona, účinného v čase rozhodovania však mala byť dolná hranica trestnej sadzby dva roky a horná osem rokov. Je vylúčené, aby súd pri ukladaní trestu postupoval v rozpore s Tr. zákonom a v rozpore so základnou zásadou pri ukladaní trestu tak, ako je uvedené v § 2 ods. 1 Tr. zákona a nepostupoval podľa Tr. zákona účinného ku dňu vydania rozhodnutia, t. j. ku dňu 2.9.2024 (OS Žilina) a ku dňu 6.11.2024 (KS v Žiline). K uvedenému je nutné zdôrazniť, že zákonodarca posudzoval majetkové trestné činy po účinnosti novely priaznivejšie a s ohľadom na výšku škody sa nejedná o trestný čin, ak škoda nedosiahne aspoň škodu malú, t. j. 700,- Eur. Teda už v tejto časti nemohol byť skutok v bode 2/ posudzovaný ako trestný čin (pri posúdení každého čiastkového útoku). Ak súd vzal za rozhodnú novú výšku škody v zmysle novely Tr. zákona, účinnej po 6.8.2024, v čoho dôsledku zanikla trestnosť skutku v bode 1/ a 3/, nie je ani len v minimálnej miere prijateľné, že vo vzťahu k ukladaniu trestu postupoval podľa ustanovení pred účinnosťou novely a teda uložil trest mimo zákonom stanovenú trestnú sadzbu a podľa sadzby, ktorá bola pre páchatelia menej priaznivá.“

Obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024 bol porušený zákon v neprospech odsúdeného a rovnako tak aj rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra

2024 a rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 bol porušený zákon v neprospech odsúdeného, na základe čoho ďalej navrhol, aby dovolací súd zrušil označené uznesenie odvolacieho súdu a označené rozsudky súdu prvého stupňa a prikázal Okresnému súdu Žilina, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo odvolacím súdom rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je dôvodné.

Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarcu zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2012-I). Z uvedeného je preto potrebné vyvodiť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V prípade výskytu formálne nesprávne označených dovolacích námietok sa aplikuje tzv. princíp viazanosti dovolacími námietkami (a nie ich konkrétnym formálnym označením tak, aby tieto presne a jasne zodpovedali konkrétnemu dovolaciemu dôvodu, naplnenia ktorého sa domáha obvinený). Priamym „pretavením“ dotknutého princípu (R 120/2012) je tomu zodpovedajúca povinnosť dovolacieho súdu spočívajúca v tom, že dovolací súd skúma možnosť zaoberať sa takýmito námietkami z toho pohľadu, či z obsahového (materiálneho) hľadiska naplňajú niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania podaného obvineným a jeho doplnenia zo strany obhajkyne je zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol označený dovolateľom len formálne a jeho dikcií nezodpovedá žiadna z dovolateľových námietok. Porušenie práva na obhajobu dovolateľ vzhliadol v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, keď podľa jeho

názoru súdom neprináležalo rozhodovať a ukladať súhrnné a spoločné tresty za priestupky. Dovolací súd túto dovoláciu námietku podľa obsahu podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a ďalej sa preto nezaoberal v dovolaní nadbytočne označeným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z obsahu dovolania podaného obvineným a jeho doplnenia zo strany obhajcu je ďalej zrejmé, že podstatná časť dovolateľom formulovaných námietok sa týka nesprávneho použitia § 2 ods. 1 Trestného zákona. K tomu najvyšší súd považuje za potrebné z hľadiska správnosti formálno-právnej subsumpcie uviesť, že ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona je hmotnoprávnym ustanovením kogentnej povahy, ktorého nesprávna aplikácia môže vo vzťahu k výroku o treste naplniť atribúty výlučne dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a teda nie dovolací dôvod vymedzený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (k tomu porovnaj S 5/2011). Dovolací súd preto podradil námietky týkajúce sa nesprávneho použitia iného hmotnoprávného ustanovenia, t. j. § 2 ods. 1 Trestného zákona, pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a namietaným naplnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ktorému obsahovo nezodpovedá žiadna z námietok dovolateľa, sa ďalej nezaoberal.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku, najvyšší súd po preskúmaní dovolania k nemu len v krátkosti uvádza, že dovolateľ neuviedol žiadnu argumentáciu, ktorá by smerovala k spochybneniu prípustnosti trestného stíhania obvineného v prejednávanej veci. Dovolací súd preto len v krátkosti vychádzajúc z ustanovenia § 9 ods. 1 Trestného poriadku upravujúceho dôvody neprípustnosti trestného stíhania uvádza, že nahliadnutím do predloženého spisového materiálu nezistil v prípade obvineného naplnenie žiadneho z dôvodov neprípustnosti trestného stíhania.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že účinné uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa dve alternatívy námietok; prvá umožňuje dovolateľovi vyjadrovať nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku a druhá s neprávym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia. Dikciou vety za bodkočiarkou sa zároveň zdôrazňuje, že v každom prípade musí ísť o námietky striktnie právne a nikdy nie skutkové. Uvedené sa v praktickej rovine prejavuje v tom, že najvyšší súd na podklade dovolania obvineného či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, prípadne osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže preskúmať správnosť zisteného skutku a postup, akým konajúce súdy v konkrétnej veci vyhodnotili dôkaznú situáciu, nakoľko k takejto činnosti nedochádza na poklade hmotnoprávných, ale procesných ustanovení (k tomu vid': R 57/2007-II., ZSP 46/2013-II. alebo R 47/2014-II.). Inými slovami, dovolací súd je zásadne viazaný skutkovým stavom (ako je uvedený v napadnutom rozhodnutí), ku ktorému vo veci dospeli nižšie konajúce súdy. Ani namietanie rozsahu vykonaného dokazovania či spôsobu, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy a dôkaznú situáciu ako celok, teda nespadá pod dôvody dovolania v zmysle prvého odseku § 371 Trestného poriadku.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností

vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku.

Obvinený v dovolaní v súvislosti s označeným dovolacím dôvodom namietal, že v prejednávanej veci došlo k zániku trestnosti aj vo vzťahu ku skutku uvedenému v bode 2/ skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 kvalifikovanom ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024. Podľa obvineného nemožno po novele tento skutok kvalifikovať ako trestný čin krádeže v základnej skutkovej podstate podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keďže výška škody v jednotlivých čiastkových útokoch tohto pokračovacieho trestného činu nepresiahla sumu 700,- eur podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024.

Z relevantnej časti skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 (č. l. 400 - 401 súdneho spisu) vyplýva nasledovné:

„ ... v bode 2/

- dňa 18.09.2021 v čase o 17:10 hod. v Ž. na ul. H. XX, v OC K. N. vošiel do prevádzky predajne B., kde vzal z predajnej plochy 5 kusov rôzneho oblečenia a s týmito vecami vošiel do skúšobnej kabínky, kde z bundy zn. „NIKE Jordan Ess Woven Jacke“ čierno-červenej farby v hodnote 89,99 Eur, odstránil bezpečnostný čip a štítok, bundu si obliekol na seba, pričom na vrch tejto bundy následne obliekol svoju vlastnú bundu a kradnutú bundu tým zakryl, potom vyšiel zo skúšobnej kabínky a s bundou oblečenou na sebe prešiel pokladničnou zónou predajne bez zaplattenia tohto tovaru, pričom týmto svojim konaním spôsobil poškodenému, spoločnosti E. s. r. o., so sídlom K. E. XXXX/XXG, N. L., IČO: XXXXXXXXX, škodu vo výške 89,99 Eur,

a to aj napriek tomu, že bol právoplatne uznaný vinným za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil tým, že dňa 02.07.2021 v čase okolo 19.54 hod. v Ž., na ul. H. O. č. 59, v predajni R. v O. K. odcudzil tovar a prešiel pokladničnou zónou bez zaplattenia tohto tovaru, pričom za spáchanie skutku mu bola dňa 02.07.2021 uložená hliadkou OO PZ Žilina - západ bloková pokuta vo výške 30,- Eur, číslo pokutového bloku 2200283252,

- dňa 19.10.2021 od 9.00 hod do 10.00 hod. v Ž., ul. T. H. č. X/XX pred prevádzkou fitness centra R., odcudzil tam voľne na lavičke položené mobilné telefóny iPhone X, čiernej farby, IMEI XXXXXXXXXXXXXXXX a Apple iPhone, 7 Rose Gold, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, čím osobe H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž., ul. H. O. č. XX, spôsobil škodu krádežou 562,50 Eur,

a to aj napriek tomu, že bol právoplatne uznaný vinným za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil tým, že dňa 02.07.2021 v čase okolo 19.54 hod. v Ž., na ul. H. O. č. XX, v predajni R. v O. K. odcudzil tovar a prešiel pokladničnou zónou bez zaplattenia tohto tovaru, pričom za spáchanie skutku mu bola dňa 02.07.2021 uložená hliadkou OO PZ Žilina - západ bloková pokuta vo výške 30,- Eur, číslo pokutového bloku 2200283252

- napriek tomu, že dňa 02.07.2021 spáchal priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch tým, že z predajne R. v O. K. na ul. H. O. č. XX/A v Ž. odcudzil tovar a následne prešiel pokladničnou zónou bez zaplattenia tohto tovaru, za čo bol toho istého dňa postihnutý Obvodným oddelením PZ Žilina - západ blokovou pokutou nezaplattenou na mieste vo výške 30,- Eur, číslo bloku A 2200283252,

dňa 25.10.2021 v čase o 13.15 hod. v Ž. na ul. H. O.Ž. XX/A v O. K. v predajni E. odcudzil pánske tričko CU7630-011 MNSW LS TEE SWOOSH v hodnote 29,95 Eur a tričko pánske FU3109 MEET YOU THERE LS TEE v hodnote 21,95 Eur, a to tak, že vošiel na predajnú plochu predajne E., kde si v skúšobnej kabínke na seba obliekol hore uvedené tričká, na týchto obalil alobalom bezpečnostné čipy a

takto prešiel pokladničnou zónou bez zaplattenia, pričom bol prichytený za pokladničnou zónou pracovníkmi predajne E., čím spôsobil spoločnosti E., čím spôsobil spoločnosti E. E. s.r.o. so sídlom R.Y. U. X, R. XXX XX, IČO: XX XXX XXX škodu krádežou vo výške 51,90 Eur; tovar bol vrátený nepoškodený do predajne, ...“

Podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 700 eur. Škodou väčšou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 20 000 eur. Značnou škodou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 250 000 eur. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 650 000 eur. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Senát 1T dáva do pozornosti tiež stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. S 26/2018-I. uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2018, podľa ktorého:

„Formulácia "trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin" uvedená v druhej vete § 122 ods. 10 Trestného zákona znamená, že sa hodnota výšky spôsobenej škody alebo získaného prospechu pri jednotlivých čiastkových útokoch na účel posúdenia právnej kvalifikácie spočítava.“

Dovolací súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sa pridriava záverov vyslovených v rámci zjednocovacej činnosti najvyššieho súdu a nevzhliada žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné sa od týchto záverov odchyliť. V kontexte prejednávanej veci je zrejmé, že po spočítaní výšky škody definovanej v skutku vymedzenom v bode 2/ skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 pri jednotlivých čiastkových útokoch skutku kvalifikovaného ako pokračovací zločin krádeže bola celková škoda spôsobená týmto pokračovacím trestným činom ustálená vo výške 704,39 eur, a preto nemohlo dôjsť k zániku trestnosti skutku, keďže tento skutok bol stále trestným činom aj po novele Trestného zákona účinnnej od 6. augusta 2024 s poukazom na § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Ak teda konajúce súdy nevzhliadli zánik trestnosti vo vzťahu ku skutku vymedzenom v bode 2/ skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023, nemožno konštatovať, že by zistený skutok nesprávne právne posúdili, keďže trestnosť zisteného skutku v dôsledku zmeny Trestného zákona nezanikla. Podľa dovolacieho súdu je preto zjavné, že právne posúdenie zisteného skutku z hľadiska zániku trestnosti bolo vykonané zo strany konajúcich súdov správne a dovolanie podané s poukazom na nesprávne právne posúdenie zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) nie je dôvodné. V konkrétnostiach najvyšší súd odkazuje dovolateľa na citované stanovisko najvyššieho súdu.

K nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesení rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší.

Dovolací súd dáva do pozornosti, že priaznivejšia právna úprava sa v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona uplatní len vtedy, ak nadobudne účinnosť pred právoplatnosťou napadnutého rozhodnutia o vine a treste, teda nie po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej (k tomu porovnaj rozhodnutie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky R 17/2007). Z ustálenej rozhodovacej praxe je zrejmé, že zmena právnej úpravy v prospech obvineného po nadobudnutí právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku nezakladá žiadne porušenie zákona, ani naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak by bol dovolací súd povinný prihliadať na akúkoľvek zmenu právnej úpravy po

právoplatnosti rozhodnutia súdu, vzniklo by tak riziko kontinuálneho cyklu rozhodovania, ktoré by narušilo princíp právnej istoty.

Možno konštatovať, že reálne prejednávanej trestnej veci sú v istom zmysle špecifické, keďže zásadná a rozsiahla novela Trestného zákona, na základe ktorej obvinený argumentuje o nesprávnom použití nepriaznivejších ustanovení Trestného zákona, nadobudla účinnosť 6. augusta 2024, a teda po právoplatnosti výrokov o vine obvineného (trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021, právoplatný 3. februára 2022 a trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/6/2022, zo 16. mája 2022, právoplatný 8. júla 2022 a rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023, právoplatný v rovnaký deň), avšak pred právoplatnosťou rozsudku, ktorým bol obvinenému uložený za zbiehajúce sa trestné činy trest (rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra 2024, právoplatný 6. novembra 2024).

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa v konaní o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona podľa § 405a a nasl. Trestného poriadku, systematicky zákonodarcom zaradenom medzi mimoriadne opravné prostriedky, bolo totiž z úradnej povinnosti podľa § 405b ods. 1 rozhodnuté len o zrušení výroku o treste a uložení nového primeraného trestu za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, pri ktorých nezanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona, pričom výroky o vine v pôvodných trestných rozkazoch a v pôvodom rozsudku ostali nedotknuté.

Pre posúdenie správnosti postupu konajúcich súdov, ktoré neaplikovali § 2 ods. 1 Trestného zákona a trest uložili na základe Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, je dôležité sa najskôr vysporiadať s primárnou a všeobecnou právnou otázkou, či po zrušení právoplatného rozsudku vo výroku o treste v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku možno podľa § 405b ods. 1 Trestného zákona uložiť trest za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, pri ktorých nezanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona, na základe iného (z hľadiska ukladania trestu priaznivejšieho) znenia Trestného zákona, ak bol obvinený právoplatne uznaný za vinného na základe iného (z hľadiska ukladania trestu nepriaznivejšieho) znenia Trestného zákona. Inými slovami, primárnou otázkou je, či v špecifickej procesnej situácii po zásadnej novele Trestného zákona možno trest uložiť na základe iného znenia Trestného zákona ako výrok o vine s poukazom na § 2 ods. 1 Trestného zákona.

Senát 1T vo vzťahu k nastolenej právnej otázke zastáva názor, že v zmysle aplikácie zásad materiálnej spravodlivosti a s tým súvisiaceho výkladu právnych noriem je potrebné vzniknutý stav vyvolať prijatou novelou Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 interpretovať tak, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona podľa § 405a a nasl. Trestného poriadku môže pôvodný súd obvinenému ukladať trest podľa neskoršieho Trestného zákona, ak je tento pre obvineného priaznivejší aj za situácie, ak výrok o vine bol „správoplatnený“ za účinnosti skoršieho zákona.

Vzhľadom na uvedené pre samotné posúdenie dôvodnosti podaného dovolania bolo potrebné sa ďalej zaoberať tým, či právna úprava Trestného zákona účinná od 6. augusta 2024, ktorá nadobudla účinnosť pred právoplatnosťou napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, je pre obvineného skutočne priaznivejšia, a teda či bolo v prejednávanej veci s prihliadnutím na § 2 ods. 1 Trestného zákona dôvodné aplikovať pri ukladaní trestu Trestný zákon účinný od 6. augusta 2024.

Pre posúdenie dôvodnosti podaného dovolania na podklade namietaného porušenia § 2 ods. 1 Trestného zákona dovolací súd považuje za potrebné pre lepšiu prehľadnosť uviesť nasledovnú chronológiu trestnej veci obvineného.

Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 bol obvinenému uložený podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam spoločný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 4 (štyri) mesiace, pričom bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so

stredným stupňom stráženia. Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona konajúci súd zrušil v celom výroku o vine a v celom výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/84/2021, z 24. septembra 2021 a trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp. zn. 35T/107/2021, z 19. mája 2022. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona tiež zrušil výroky o trestoch uložených obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/6/2022, z 16. mája 2022 (porovnaj č. l. 399 a nasl. súdneho spisu).

Obvinený na základe rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 vykonával úhrnný, spoločný a súhrnný trest odňatia slobody za nasledovné trestné činy spáchané vo viacčinnom súbehu:

- a) prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021),
- b) pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 (uznaný za vinného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023),
- c) prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1 Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/6/2022, z 16. mája 2022),
- d) pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023) a
- e) prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 (uznaný za vinného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023).

Po nadobudnutí účinnosti novely Trestného zákona 6. augusta 2024 vznikla povinnosť súdu prvého stupňa z úradnej povinnosti preskúmať rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 z dôvodu zmeny zákona, keďže uložený trest v čase nadobudnutia účinnosti tejto novely ešte nebol vykonaný a v dôsledku zmeny zákona podľa § 84 Trestného zákona došlo k zániku trestnosti niektorých činov spáchaných vo viacčinnom súbehu, a to skutkov kvalifikovaných ako trestné činy uvedené vyššie pod písm. b) a písm. e). K zániku trestnosti skutku kvalifikovaného v rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona nedošlo, keďže tento skutok je po novele stále trestným činom s poukazom na § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, pričom s argumentáciou obvineného uvedenou v dovolaní o zániku trestnosti tohto skutku sa najvyšší súd vysporiadal v predchádzajúcej časti tohto odôvodnenia.

Podľa § 405b ods. 1 Trestného poriadku ak v dôsledku zmeny zákona zanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona, súd uznesením rozhodne, že zvyšok trestu sa nevykoná. Ak ide o skutok a trestný čin, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd rozsudkom zruší v dôsledku zániku trestnosti činu právoplatné rozhodnutie len vo výroku o treste a podľa § 41 alebo § 42 Trestného zákona uloží primeraný trest za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, pri ktorých nezanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona, a zároveň rozhodne o započítaní už vykonaného trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné.

Nadväzujúc na citované ustanovenie Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že po zrušení výroku o treste v rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa v konaní o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona podľa § 41 a § 42 Trestného zákona uložiť obvinenému primeraný spoločný a súhrnný trest odňatia slobody za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, pri ktorých nezanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, a to:

- a) prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1, ods. 2

Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 36T/99/2021, z 31. decembra 2021),

b) prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1 Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 48T/6/2022, z 16. mája 2022) a

c) pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (uznaný za vinného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023).

Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa právoplatného v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu vyplýva, že obvinenému bol podľa § 405b ods. 1 Trestného poriadku uložený trest na základe staršej právnej úpravy Trestného zákona účinnej do 5. augusta 2024, a to podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam.

Aj keď súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku explicitne neuviedol, že ukladá spoločný a súhrnný trest odňatia slobody za trestné činy spáchané v súbehu, z toho, že vo výroku o treste výslovne uviedol, že trest ukladá aj podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona za súčasného zrušenia niektorých skorších trestných rozkazov podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona a § 42 ods. 2 Trestného zákona možno s dostatočnou určitosťou konštatovať, že obvinenému bol napadnutým právoplatným rozsudkom uložený nielen spoločný, ale aj súhrnný trest. Predmetné pochybenie sa dovolaciemu súdu javí ako skôr formálneho charakteru, ktoré z hľadiska dovolacieho konania nemožno považovať za závažné pochybenie relevantné v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Z hľadiska posúdenia dôvodnosti podaného dovolania najvyšší súd považuje za nevyhnutné ešte pred samotným preskúmaním, či súdy nižších stupňov aplikovali § 2 ods. 1 Trestného zákona správne, najskôr vyriešiť otázku, či možno v rozsudku vydaného v konaní o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona podľa druhej vety § 405 b ods. 1 Trestného poriadku uložiť miernejší súhrnný trest za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, pri ktorých nezanikla trestnosť činu podľa § 84 Trestného zákona.

Podľa explicitného znenia § 405b ods. 1 Trestného poriadku majú súdy v konaniach o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona v prípade, že v dôsledku zmeny zákona zanikla trestnosť jedného alebo viacerých skutkov, za ktoré bol uložený súhrnný trest, zrušiť výrok o treste a podľa § 42 Trestného zákona uložiť primeraný trest za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, ktorých trestnosť nezanikla v dôsledku zmeny zákona. Imanentnou súčasťou § 42 Trestného zákona, na ktorý § 405b ods. 1 Trestného poriadku priamo odkazuje je druhá veta ods. 2 tohto ustanovenia, podľa ktorej: „Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom.“

V dôsledku priameho odkazu na § 42 Trestného zákona preto vzniká paradoxná situácia, kedy je na jednej strane z účelu právnej normy § 405b ods. 1 Trestného poriadku zrejmé, že cieľom opätovného ukladania trestu po zániku trestnosti niektorých činov po zmene zákona spáchaných vo viacčinnom súbehu má byť uloženie primeraného trestu (za menej trestných činov v prevažnej väčšine prípadov nepochybne miernejšieho), avšak na druhej strane zákon odkazom na uplatnenie § 42 Trestného zákona vylučuje uloženie miernejšieho trestu s poukazom na druhú vetu ods. 2 § 42 Trestného zákona. Ustanovenie § 405b ods. 1 Trestného poriadku tak inými slovami obsahuje vo svojej druhej vete dve časti, ktoré si navzájom priamo odporujú.

Dovolací súd zastáva názor, že jazykový výklad druhej vety ustanovenia § 405b ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého je nutné za použitia § 42 Trestného zákona vylúčiť uloženie miernejšieho súhrnného trestu, nezodpovedá účelu a zmyslu označenej právnej normy a navyše ho nemožno považovať ani za jednoznačný vzhľadom na to, že § 405b ods. 1 Trestného poriadku obsahuje dve vzájomne si odporujúce časti vo väčšine prípadov neuplatniteľné v súhrne, pričom použitím jazykového

výkladu nie je zrejmé, ktorá má ustúpiť ktorej.

Podľa najvyššieho súdu potrebné druhú vetu ods. 1 § 405b Trestného poriadku vykladať v súlade s jej nespochybniteľným účelom a zmyslom, ktorým je v prvom rade uloženie primeraného trestu za zostávajúce zbiehajúce sa trestne činy, ktorých trestnosť po zmene zákona nezanikla, pričom z povahy veci je zrejmé, že uložený trest by mal byť pre naplnenie aspektu primeranosti vo väčšine prípadov miernejší ako trest uložený pôvodným rozsudkom. Dovolací súd preto uzatvára, že v prípade druhej vety ods. 1 § 405b Trestného poriadku je potrebné, v súlade s výkladovými pravidlami právnych predpisov použiť teleologický výklad v prospech obvineného, nakoľko tento výklad napriek priamemu a výslovnému odkazu na § 42 Trestného zákona vylučuje uplatnenie druhej vety ods. 2 § 42 Trestného zákona, ktorá sa tak pri ukladaní súhrnného trestu podľa druhej vety ods. 1 § 405b Trestného poriadku nepoužije.

Najvyšší súd v intenciách prejednávanej veci uvádza, že porovnávanie zákonov z hľadiska ich priaznivosti pre obvineného bolo v tomto trestnom konaní na mieste, nakoľko súd prvého stupňa vo svojom rozsudku s poukazom na predchádzajúci odsek nebol viazaný druhou vetou ods. 2 § 42 Trestného zákona a mohol uložiť v prípade, ak by mu to zákonná trestná sadzba umožňovala, v súlade s § 405b ods. 1 Trestného poriadku aj miernejší súhrnný trest, ako ten, ktorý bol obvinenému uložený zrušeným pôvodným rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 (rovnako 4 roky a 4 mesiace - viď vyššie).

Pre účely porovnania, ktorá z dotknutých verzií Trestného zákona je pre obvineného priaznivejšia, najvyšší súd uvádza nasledovný výpočet trestných sadzieb podľa staršej právnej úpravy účinnej do 5. augusta 2024 a novej právnej úpravy Trestného zákona účinnej od 6. augusta 2024.

Podľa staršej právnej úpravy Trestného zákona účinnej do 5. augusta 2024 bol zo zostávajúcich zbiehajúcich trestných činov najprísnejšie trestný (§ 41 ods. 1 Trestného zákona) zločin krádeže § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti upravoval trestnú sadzbu 3 roky až 10 rokov (§ 212 ods. 3 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024). Vzhľadom na súdmi nižších stupňov konštatovanú prevahu poľahčujúcich okolností sa podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 horná hranica trestnej sadzby v prípade obvineného znížila o jednu tretinu (po znížení 3 roky až 7 rokov a 8 mesiacov). Keďže v prípade obvineného išlo o opätovné spáchanie zločinu, dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby bolo potrebné podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 zvýšiť o jednu polovicu (po zvýšení 6 rokov a 6 mesiacov až 7 rokov a 8 mesiacov). S ohľadom na skutočnosť, že obvinenému bol ukladaný spoločný a súhrnný trest za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden bol zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, bolo potrebné podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zvýšiť hornú hranicu už skôr upravenej trestnej sadzby o jednu tretinu, pričom po týchto úpravách obvinenému podľa predchádzajúcej právnej úpravy Trestného zákona účinnej do 5. augusta 2024 hrozilo uloženie trestu odňatia slobody v trestnej sadzbe 6 rokov a 6 mesiacov až 10 rokov, 2 mesiace a 20 dní. Aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 per analogiam vznikla možnosť uložiť obvinenému trest odňatia slobody znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, a teda najmenej vo výmere 4 roky a 4 mesiace.

Podľa novej právnej úpravy Trestného zákona účinnej od 6. augusta 2024 by bol zo zostávajúcich zbiehajúcich trestných činov taktiež najprísnejšie trestný (§ 41 ods. 1 Trestného zákona) zločin krádeže § 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti upravuje trestnú sadzbu 2 roky až 8 rokov (§ 212 ods. 3 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024). Keďže v prípade obvineného išlo o opätovné spáchanie zločinu, dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby by bolo potrebné podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 zvýšiť o jednu tretinu (po zvýšení 4 roky až 8 rokov). S ohľadom na skutočnosť, že obvinenému bolo potrebné uložiť spoločný a súhrnný trest za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden bol zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými

skutkami, bolo by potrebné podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zvýšiť hornú hranicu už skôr upravenej trestnej sadzby, pričom po týchto úpravách by obvinenému podľa novej právnej úpravy Trestného zákona účinnéj od 6. augusta 2024 hrozilo uloženie trestu odňatia slobody v trestnej sadzbe 4 roky až 10 rokov a 8 mesiacov. S prihliadnutím na závery súdov nižších stupňov by aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 5 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 vznikla možnosť znížiť obvinenému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, a teda najmenej vo výmere 2 roky a 8 mesiacov.

Pre vysvetlenie dovolací súd uvádza, že v predmetných výpočtoch zohľadnil aj všeobecnú časť Trestného zákona, pretože pre záver, či použitie zákona je z hľadiska obvineného priaznivejšie (§ 2 ods. 1 Trestného zákona), nie je rozhodujúce len samotné porovnanie trestných sankcií uvedených v osobitnej časti Trestného zákona, ale rozhodujúci je komplexný výsledok porovnania trestov, ktoré boli alebo mohli byť pri použití Trestného zákona ako celku (vrátane jeho všeobecnej časti) obvinenému uložené (porovnaj R 44/1977 - III. a tiež uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 5 Tdo 752/2011, z 26. júna 2011).

Po rekapitulácii relevantných častí trestného konania a výpočtov trestných sadzieb, v ktorých by obvinenému hrozilo uloženie trestu odňatia slobody po aplikácii osobitnej, ako aj všeobecnej časti porovnávaných verzií Trestného zákona, najvyšší súd riešil otázku, či konajúce súdy uložili trest odňatia slobody v súlade s priaznivejšou verziou Trestného zákona.

Pred porovnaním trestných sadzieb hroziacich za trestný čin najprísnejšie trestný (§ 212 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona) najvyšší súd uvádza, že samotnú správnosť priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, ako ani správnosť použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 neskúmal, nakoľko aj napriek určitým pochybnostiam o správnosti ich použitia v predmetnej trestnej veci, je viazaný obsahom podaného dovolania (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku), ktoré bolo navyše podané v prospech obvineného. Vzhľadom na uvedené dovolací súd pri porovnaní samotných trestných sadzieb bez ďalšieho akceptoval záver súdov nižších stupňov, že boli splnené podmienky na použitie § 38 ods. 3 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 a na použitie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 per analogiam.

Najvyšší súd po zohľadnení trestných sadzieb podľa starej a novej verzie Trestného zákona (porovnaj odseky vyššie) dospel k záveru, že uloženie trestu podľa novej právnej úpravy Trestného zákona účinnéj od 6. augusta 2024 by bolo pre obvineného zjavne priaznivejšie a súdy nižších stupňov preto nesprávne použili § 2 ods. 1 Trestného zákona, keď uložili obvinenému trest odňatia slobody podľa Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024, a to z nasledovných dôvodov.

Napriek tomu, že horná hranica trestnej sadzby hroziacej za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy je podľa nového Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 o takmer 6 mesiacov vyššia, dovolací súd nemohol prehliadnuť iné, v prejednávanej veci dominantné skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že použitie nového Trestného zákona by bolo pre obvineného priaznivejšie.

Pre určenie priaznivejšieho zákona je z pohľadu dovolacieho súdu podstatné, že súdy nižších stupňov vo svojich rozhodnutiach jasne vyjadrili názor, že v predmetnej trestnej veci nepovažujú za potrebné alebo primerané ukladať trest odňatia slobody bližšie k hornej hranici trestnej sadzby. V tomto štádiu konania preto podľa najvyššieho súdu vzhľadom na uvedené nemožno prehliadnuť, že v prípade obvineného horná hranica trestnej sadzby nezohráva rozhodujúcu úlohu pre určenie konečnej výmery spoločného a súhrnného trestu. Horná hranica trestnej sadzby je navyše čo do výšky porovnateľná v prípade oboch porovnávaných verzií Trestného zákona, keďže ich rozdiel predstavuje menej ako polroka. Dovolací súd poukazuje tiež na skutočnosť, že súd prvého stupňa obvinenému znížil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby upravenej Trestným zákonom účinným do 5. augusta 2024 v maximálnej možnej miere (o jednu tretinu), z čoho možno usúdiť, že konajúce súdy považovali za primerané uložiť obvinenému trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 4 mesiace, pričom nemožno v tomto štádiu vylúčiť, že by súdy

uvažovali aj o uložení trestu pod výmeru 4 roky a 4 mesiace, pokiaľ by to nevylučovala nepriaznivejšie znenie Trestného zákona, ktoré v tejto trestnej veci nesprávne aplikovali.

Z hľadiska porovnania trestných sadzieb podľa starej a novej verzie Trestného zákona a nadväzujúcich ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona považuje najvyšší súd za najzásadnejšie, že pokiaľ by súdy nižších stupňov postupovali podľa novej právnej úpravy Trestného zákona účinnnej od 6. augusta 2024 a uložili obvinenému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 4 roky, prichádzal by do úvahy podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom podľa novelizovaného § 51 a nasl. Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024. Navyiac, za predpokladu, že by súdy nižších stupňov považovali aj za použitia novej právnej úpravy Trestného zákona za dôvodné uložiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby s poukazom na § 39 ods. 5 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, prichádzal by v prípade uloženia trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky a 8 mesiacov do úvahy dokonca podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody podľa novelizovaného § 49 a nasl. Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024. Možnosťou podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, ako ani možnosťou podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom sa súdy nižších stupňov nezaoberali len v dôsledku nesprávnej aplikácie staršej verzie Trestného zákona účinnnej do 5. augusta 2024, ktorá uloženie podmieneného trestu v danej trestnej sadzbe nepripúšťala, a to dokonca ani v prípade, keď súd mimoriadne znížil obvinenému trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 per analogiam.

V nadväznosti na uvedené sa najvyššiemu žiada ešte doplniť, že správnosť samotných úvah súdov nižších stupňov o primeranosti uloženého trestu odňatia slobody neskúmal, nakoľko uloženie primeraného trestu v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby je plne v kompetencii súdov nižších stupňov. Podľa ustálenej rozhodovacej činnosti nie je naplnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ako ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku), ak bol obvinenému uložený trest v ním subjektívne pociťovanej neprimeranej výške v rámci zákonnej trestnej sadzby. V dovolacom konaní preto nezostáva dovolaciemu súdu nič iné ako rešpektovať odôvodnené uloženie trestu v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a z úvahy súdov o primeranom trestu napokon pri skúmaní naplnenia dovolacích dôvodov napokon aj vychádzať, čo dovolací súd v prejednávanej veci aj urobil.

Postupom konajúcich súdov aplikujúcich nepriaznivejšiu verziu Trestného zákona v neprospech obvineného pri ukladaní trestu odňatia slobody podľa dovolacieho súdu došlo k porušeniu § 2 ods. 1 Trestného zákona.

Majúc na zreteli ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku najvyšší súd ešte skúmal, či zistené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného a konštatuje, že aj táto podmienka naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je splnená. V prípade obvineného s osobitným poukazom na tendenciu súdov nižších stupňov ukladať mu trest na dolnej hranici trestnej alebo pod dolnú hranicu trestnej sadzby (pri použití § 39 Trestného zákona), ako aj na skutočnosť, že v prípade uloženia trestu na dolnej hranici trestnej sadzby upravenej novým Trestným zákonom zákona alebo pod tohto dolnou hranicou (v prípade použitia § 39 Trestného zákona) prichádza do úvahy podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody alebo podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, možno podľa názoru dovolacieho súdu konštatovať, že správne použitie priaznivejšieho Trestného zákona by mohlo mať na postavenie obvineného zásadný pozitívny dopad.

Najvyšší súd sumarizuje.

V konaní o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku zmeny zákona podľa § 405a a nasl. Trestného poriadku môže pôvodný súd obvinenému ukladať trest podľa neskoršieho Trestného zákona, ak je tento pre obvineného priaznivejší aj za situácie, ak výrok o vine bol „správoplatný“ za účinnosti skoršieho zákona.

Druhú vetu ods. 1 § 405b Trestného poriadku je potrebné vykladať v súlade s jej nespochybniteľným účelom a zmyslom, ktorým je v prvom rade uloženie primeraného trestu za zostávajúce zbiehajúce sa trestné činy, ktorých trestnosť po zmene zákona nezanikla, pričom z povahy veci je zrejmé, že uložený trest by mal byť pre naplnenie aspektu primeranosti vo väčšine prípadov miernejší ako trest uložený pôvodným rozsudkom. V prípade druhej vety ods. 1 § 405b Trestného poriadku je preto na mieste v súlade s výkladovými pravidlami právnych predpisov použitie teleologického výkladu v prospech obvineného, nakoľko tento výklad napriek priamemu a výslovnému odkazu na § 42 Trestného zákona vylučuje uplatnenie druhej vety ods. 2 § 42 Trestného zákona, ktorá sa tak pri ukladaní súhrnného trestu podľa druhej vety ods. 1 § 405b Trestného poriadku nepoužije.

Pre záver, či použitie zákona je z hľadiska obvineného priaznivejšie (§ 2 ods. 1 Trestného zákona), nemôže byť rozhodujúce len mechanické porovnanie trestných sankcií uvedených v osobitnej časti Trestného zákona a zohľadnenie len hornej hranice trestnej sadzby, ale rozhodujúci je komplexný výsledok porovnania druhu trestov a ich sadzieb, ktoré boli alebo mohli byť pri použití Trestného zákona ako celku (vrátane jeho všeobecnej časti) obvinenému uložené s prihliadnutím na konkrétne osobitosti prejednávanej veci. Pri porovnávaní trestných sadzieb pre účely posúdenia, ktorý zákon je pre obvineného priaznivejší (§ 2 ods. 1 Trestného zákona), nemusí mať na rozdiel od porovnávania trestných sadzieb z hľadiska, ktorý z viacerých trestných činov je najprísnejšie trestný (§ 41 ods. 1 Trestného zákona), rozhodujúci význam horná hranica trestnej sadzby, keďže v súlade s predchádzajúcou vetou sa vyžaduje komplexnejšie porovnanie trestných sadzieb vo svetle jedinečných okolností danej trestnej veci.

Ak súdy dospejú v rámci posudzovania priaznivejšej verzie Trestného zákona až k samotnému porovnávaniu trestných sadzieb, je potrebné vychádzať z trestných sadzieb ustanovených v osobitnej časti Trestného zákona upravených kogentnými ustanoveniami všeobecnej časti Trestného zákona (najmä § 38, § 41, § 42 alebo § 47 ods. 2 Trestného zákona). Za predpokladu, že súdy dospejú k záveru, že v trestnej veci sú splnené aj podmienky na použitie nenárokovateľného fakultatívneho ustanovenia Trestného zákona (najmä § 39 Trestného zákona), potom je dôvodné pri posudzovaní priaznivejšej verzie Trestného zákona vychádzať z trestnej sadzby upravenej nielen kogentnými, ale aj fakultatívnymi ustanoveniami Trestného zákona.

Pre posúdenie, ktoré znenie zákona v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona je pre páchatel'a priaznivejšie je potrebné za dôležitú okolnosť považovať, aj okolnosť, ktorá v rámci porovnávaných trestných sadzieb umožňuje v niektorej svojej časti odklad výkonu trestu odňatia slobody alebo odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom. Predmetnú okolnosť je nutné považovať za zásadnú pre posúdenie priaznivejšieho zákona v prípade, ak iné konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že obvinenému by mohol byť uložený trest odňatia slobody vo výmere, ktorá umožňuje podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody alebo podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom a iné porovnávané znenie zákona takýto podmienený odklad výkonu trestu nepripúšťa.

Dovolací súd s poukazom na všetky vyššie uvedené právne úvahy uzatvára, že v predloženej veci došlo pri ukladaní trestu obvinenému k nesprávnemu použitiu hmotnoprávneho ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Po prikázaní veci bude úlohou krajského súdu sa opätovne zaoberať námietkami obvineného ohľadne použitia nepriaznivejšieho Trestného zákona v jeho neprospech a následne opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného v súlade so záväzným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Trestného poriadku), pričom bude potrebné predovšetkým zohľadniť, že Trestný zákon účinný od 6. augusta možno pri ukladaní trestu obvinenému použiť a tento je priaznivejším zákonom pre obvineného v zmysle § 2 ods. 1 Trestného zákona. Pri ukladaní trestu bude musieť zároveň dovolací súd postupovať tak, aby rešpektoval zákaz reformácie in peius v súlade s ustanovením § 391 ods. 2 Trestného poriadku. Najvyšší súd nepovažoval za potrebné, aby vec bola prikázaná súdu prvého stupňa, keďže zistené

pochybenia sú s prihliadnutím na ich povahu napraviteľné aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku obvineného.

Nakoľko obvinený D. E. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra 2024 augusta v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/86/2024, zo 6. novembra 2024 a dovolací súd v konaní o dovolaní napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, bolo podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku potrebné rozhodnúť súčasne o väzbe. Najvyšší súd rozhodol o nevzatí obvineného D. E. do väzby, keďže zrušením napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vznikol stav, keď v časti výroku o treste „obživo!“ skorší rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 29. novembra 2023 vydaný v totožnej trestnej veci, ktorým bol obvinenému uložený doposiaľ v celom rozsahu nevykonaný úhrnný, súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 4 mesiace, vo výkone zvyšku ktorého bude obvinený pokračovať až do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní obvineného voči rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 50T/39/2022, z 2. septembra 2024 po prikázaní veci dovolacím súdom.

Riadiac sa vyššie uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výroku tohto rozsudku. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.